

Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak és az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés

A biztosított a társadalombiztosítás keretében valamennyi ellátásra jogosultságot szerezhet, így keresőképtelensége esetén táppénzben részesülhet, anyasági ellátást (csecsemőgondozási díjat, gyermekgondozási díjat) folyósíthatnak a részére, továbbá a rá irányadó nyugdíjkorhatár betöltésekor öregségi nyugdíjat állapíthatnak meg számára stb. feltéve, ha az említett ellátások megállapításához szükséges egyéb feltételek is fennállnak. Mindezek mellett a biztosított egészségügyi szolgáltatást (orvosi ellátást) is igénybe vehet.

Ki a biztosított?

- aki munkaviszonyban¹ áll,
- a szövetkezet tagja, ha a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik, kivéve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében, tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagja – 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is -, a közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja, valamint a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tag,
- a tanulószerveződéses tanuló,
- aki álláskereső támogatásban részesül,
- az egyéni és a társas vállalkozó, ha nem saját jogú nyugdíjas,
- aki munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (így különösen megbízási szerződéssel, vagy nem egyéni vállalkozóként vállalkozási jogviszonyban) végez munkát, amennyiben az előírt jövedelmi feltételnek is megfelel,
- a nem saját jogú nyugdíjas egyházi szolgálati viszonyban álló személy,
- a mezőgazdasági őstermelő az egyéb feltételek fennállása esetén,
- a főállású kisadózóként bejelentett személy,
- aki állami projektértékelői jogviszonyban áll.

A biztosítottakon túl egészségügyi szolgáltatásra az jogosult, aki:

- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, baleseti táppénzben, baleseti járadékban,
- saját jogán nyugdíjban, hozzátartozói nyugellátásban, rehabilitációs járadékban,
- mezőgazdasági járadékban (öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékban, növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékban), megváltozott munkaképességű személyek ellátásában, bányászok egészségkárosodási járadékában, fogyatékosági támogatásban, rokkantsági járadékban, házastársi pótlékban, házastársi jövedelempótlékban,
- nemzeti gondozási díjban (pótlékban), hadigondozotti ellátásban,
- bányászati keresetkiegészítésben vagy átmeneti bányászjáradékban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben részesül,

¹ Részletesen a Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint.

- egyházi jogi személytől nyugdíjban vagy a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi vagy rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban) részesül,
- az aktív korúak ellátására való jogosultság keretében megállapított pénzbeli ellátásban, időskorúak járadékában, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban, gyermeknevelési támogatásban részesül,
- a köznevelésről szóló törvény hatálya alá tartozó nappali rendszerű iskolai oktatás keretében vagy nappali oktatás munkarendje szerinti köznevelési intézményben, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató nagykorú magyar állampolgár, menekült, oltalmazott, valamint az a külföldi állampolgár, aki nemzetközi szerződés vagy az oktatásért, a külügyekért felelős miniszter által adományozott ösztöndíj alapján létesített tanulói, hallgatói jogviszonyban áll, továbbá az a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy, aki a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében államilag támogatott, vagy magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzési formában hallgatói jogviszonyban áll (a tanulói, illetőleg hallgatói jogviszony kezdetétől a diákigazolványra való jogosultság megszűnéséig),
- megváltozott munkaképességű, illetve egészségkárosodást szenvedett és munkaképesség-változásának mértéke az 50 százalékot, illetve egészségkárosodásának mértéke a 40 százalékot eléri, vagy egészségi állapota 50 százalékos vagy ennél kisebb mértékű, és az illetékes hatóság erre vonatkozó igazolásával rendelkezik,
- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és jövedelme nem éri el a minimálbér 30 százalékát,
- kiskorú, magyar állampolgársággal, menekült vagy oltalmazott jogállással és Magyarország területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, továbbá az a nem magyar állampolgárságú kiskorú, aki Magyarország területén lakóhellyel rendelkezik,
- személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális intézményben elhelyezett személy (ide nem értve a külföldi állampolgárt), a gyermekvédelmi rendszerben utógondozási ellátásban részesülő 18-24 éves fiatal felnőtt, továbbá magyar hatóság által a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett külföldi kiskorú személy,
- fogvatartott,
- szociálisan rászorult,
- egészségügyi szolgáltatás megszerzése érdekében kötött megállapodás alapján jogosult,
- egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezett,
- hajléktalan,
- a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló törvény alapján korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesül,
- az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló törvényben meghatározott táncművészeti életjáradékban részesül,

- a szociális szervezetben tagi munkavégzési jogviszonyban áll, kivéve e jogviszony szünetelésének időtartamát.

Abban az esetben azonban, ha pl.

- a belföldi² magánszemélynek megszűnik a munkaviszonya, vagy
- a nappali tagozatos tanuló, hallgató elvégzi az iskolát és már a diákigazolványa sem érvényes, de nem tud elhelyezkedni, vagy
- a belföldi magánszemély nem részesül valamilyen az előzőekben felsorolt ellátásban, illetve
- szociálisan sem rászorult,

akkor az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsága megszűnik, ezért **havonta 7 500 forint (napi 250 forint) egészségügyi szolgáltatási járulékot** kell fizetnie.

Ha az egészségügyi szolgáltatásra jogosító feltétel (pl. korábbi munkaviszony)

- a megszűnést megelőzően megszakítás nélkül legalább 45 napig fennállt, akkor további 45 napig,
- 45 napnál rövidebb ideig tartott, akkor annak megfelelő időtartamig, illetve
- 45 napig tartott ugyan, de az azt követő jogosultsági feltétel csak ennél rövidebb ideig állt fenn, viszont a két jogosultsági feltétel (pl. két egymást követő munkaviszony) között 30 napnál kevesebb idő telt el, úgy szintén további 45 napig igénybe vehető az egészségügyi szolgáltatás.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megszűnését követő naptól a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony első napjáig, illetve a fentiekben felsorolt egyéb jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjáig áll fenn.

Ha a biztosítási kötelezettség megállapítására utólag kerül sor (pl. megbízási jogviszony esetén), akkor a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulékot a foglalkoztató által kiállított igazolás benyújtása mellett vissza lehet igényelni az állami adóhatóságtól.

Milyen teendői vannak, akinek egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetnie?

A belföldi magánszemélynek 15 napon belül be kell jelentkeznie az állami adó- és vámhatósághoz a 19T1011 Adat- és változásbejelentő lapon, mely elektronikusan letölthető, vagy papír alapon is beszerezhető bármely ügyfélszolgálatunkon.

Az adatlap benyújtható

- személyesen,
- postai úton,
- ügyfélkapun keresztül (előzetes regisztrációt követően).

² Belföldinek minősül – egyebek mellett – a Magyarország területén a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár.

Amennyiben a magánszemély rendelkezik PIN-kóddal, akkor a NAV Ügyfélértékelő és Ügyintéző rendszerének használatával telefonon is bejelentkezhet a 06/80-20-21-22-es telefonszámon.

A fizetési kötelezettség teljesítése

Az egészségügyi szolgáltatási járulékot csekken (készpénz-átutalási megbízással), vagy átutalással a NAV Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek magánszemélyt, östermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számlára (számlaszám: 10032000-06056229) kell befizetni.

Fontos! Átutalás esetén a közlemény rovatban az adóazonosító jelet fel kell tüntetni.

Lehetőség van arra is, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot a magánszemély helyett a hozzájárulásával más személy vagy szerv fizesse meg, melyhez az állami adó- és vámhatóság jóváhagyása szükséges. A kötelezettség átvállalását is a 19T1011-es nyomtatványon kell bejelenteni.

Fizetési határidő: a bejelentőlapon a magánszemély által megjelölt kezdő időponttól havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napja

Mentesülés az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés alól

- Ha a magánszemély tévesen jelentkezett be, vagy időközben pl. valamilyen ellátást állapítottak meg a részére, akkor újra be kell adnia a 19T1011-es nyomtatványt, melynek B lapján tudja megjelölni a fizetési kötelezettség végének időpontját.

Fontos! Ha a magánszemély a fizetési kötelezettség megszűnését nem jelenti be, akkor az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásában továbbra is kötelezettként szerepel, és az adószámláján az egészségügyi szolgáltatási járulék folyamatosan előírásra kerül.

A változásról a bejelentést szintén 15 napon belül kell teljesíteni, melyhez igazolást is szükséges csatolni másolatban (pl. saját jogú nyugdíj, gyermekgondozást segítő ellátás stb. megállapításáról a határozatot).

- Amennyiben a magánszemély ismét munkába áll és a munkáltatója bejelenti őt biztosítottként, akkor azt nem kell külön igazolnia és nem kell az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség végét sem bejelentenie.
- Ha az egészségügyi szolgáltatási járulékot fizető magánszemély külföldre távozik, és ott egészségügyi szolgáltatásra szerez jogosultságot, figyelemmel
 - a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletekre, vagy
 - a Magyarország által kötött nemzetközi egyezményekre,akkor ugyancsak mentesülhet az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség alól.

A mentesülés érdekében a fizetési kötelezettség megszűnését ebben az esetben is be kell jelenteni a 19T1011-es nyomtatványon, melyhez mellékelni kell a további egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságról szóló igazolást is (pl. az EU más tagállamában fennálló biztosítás igazolását szolgáló okiratot, az ún. A1-es igazolást).

- Amennyiben az állami adó- és vámhatóság hitelt érdemlően tudomást szerez arról, hogy a magánszemély külföldön tartózkodik és nem minősül belföldinek, vagy a magánszemély elhalálozott, úgy az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségének megszűnését nyilvántartásba veszi és az előírt havi járulékfizetési kötelezettségét a kötelezettség megszűnése napjával, a magánszemély elhalálozása esetén a magánszemély halálának napjával törli.
- Ha a belföldinek minősülő magánszemély pl. a munkaviszonya megszűnését követően huzamos időre külföldre távozik, akkor az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsága (legfeljebb 45 nap) lejártát követően szintén egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére lesz kötelezett.

Amennyiben azonban a külföldön élő magánszemély hitelt érdemlően igazolja (különösen a tartózkodást, illetve az egészségbiztosítási jogviszonyt igazoló okirattal), hogy

- huzamos ideje, életvitelszerűen Magyarország területén kívül tartózkodik, és
- tartózkodási helyén annak jogszabályai szerinti egészségbiztosítási rendszer hatálya alatt áll,

akkor az állami adó- és vámhatóság kérelemre, visszamenőleges hatállyal törli a magánszemély egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségét.

A fenti feltételek teljesülésének igazolásaként az alábbi okiratok együttes bemutatása/kérelemhez történő csatolása szükséges:

- a külföldi hatóság igazolása lakóhelyről, lakcímről (például lakcímnnyilvántartó által vagy más hatóság által erre vonatkozóan kiadott igazolás) vagy
- a tényleges lakóhely szerinti államból származó adóügyi illetőségigazolás, és
- az egészségügyi szolgáltatásra (orvosi ellátásra) való jogosultság igazolása.

További információ

Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetéssel, a nyomtatvány kitöltésével kapcsolatban, általánosságban felmerülő kérdéseikre telefonon keresztül is kaphatnak választ a NAV Általános Tájékoztató Rendszerének telefonszámán (1819), valamint további hasznos információk találhatóak a 19T1011-es adatlap kitöltési útmutatójában is.

Jogszabályok

1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről (Tbj.)

1997. évi LXXXIII. a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól (Ebtv.)

2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről (Art.)

Letöltések

A bejelentkezéshez szükséges 19T1011 nyomtatvány és kitöltési útmutatója elérhető honlapunkon (www.nav.gov.hu) a Nyomtatványkitöltő programok menüpontban.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal